

Testing treatments. Nola probatzen diren tratamenduak

Marimar Ubeda

ESI Donostialdea. Donostiako Unibertsitate Ospitalea. Liburutegia.

Marimar.ubedacarrillo@osakidetza.eus

Laburpena

Lan hau *Nola probatzen diren tratamenduak: ikerkuntza hobea, osasun-arreta hobe baterako* liburuaren aurkezpena da. *Testing Treatments. Better research for better healthcare* liburuaren itzulpena da eta dagoeneko beste 13 hizkuntzatan erabilgarri dago. Lortutako arrakasta bere ikuspenean datza: sustatu nahi du osasun-profesionalak, pazienteak eta publikoa erabilgarriak diren proba hoberenez baliatzea beren osasun-erabakiak hartzeko.

Hitz gakoak: Tratamenduak, Frogetan Oinarritutako Medikuntza, proba inpartzialak

Pazientea izan zein medikua izan, liburu honek tratamenduei buruz duzun ikuspegia aldaraziko dizu. Badira hiru urte Donostiako Unibertsitate Ospitaleko liburutegiak eta Epidemiologia Klinikoko Unitateak koordinatuta *Nola probatzen diren tratamenduak* liburua aurkeztu zela. *Testing Treatments: Better research for better healthcare* liburuan du jatorria, eta dagoeneko 13 hizkuntzataraz itzuli da.

Alde batetik tratamenduen ondorioei dagokienez, kritikoagoa den ebaluazio publiko bat bultzatzea du helburu. Hau da, populazioa sendagai-kontsumitzailea denez, bere pentsamendu kritikoa garatzeko irizpide gehiago behar ditu ebidentziek gidatutako medikuntza aldarrikatzu.

Liburuak frogetan oinarritutako medikuntza eta herri-medikuntza konbinatzen ditu osasun-profesionalen, herritarren eta pazienteen parte-hartzea bultzatzeko. Alegia, informazioa demokratizatu egiten du eta medikuaren eta pazientearen artean informazio hobea ematen duen elkarrizketa bat izaten laguntzen die.

Hitz gutxitan esanda, liburu honek tratamenduak probatzeko eta ebaluatzeko oinarri fidagarria eskaintzen du. Izan ere, osasunaren arloan herritarrok baditugu zenbait sinesmen, oinarri fidagarririk ez dutenak.

TTI العربية Català 中文 Deutsch English Español **Euskara** Français Hrvatski Italiano Norsk Português Svenska Türkçe

Testing Treatments interactive

Euskara

Itzulpena Honi buruz TT testu nagusia TT estrak Liburua Berrelikadura Bilatu

Ongietorri "Nola probatzen diren tratamenduak"-era

Zer berri?

Baliabide berriak

- [Trosalen melkikoko negozio arretak](#)
- [Zer egin zuen James Lind-ek 1747an?](#)
- [Medikuak manipulatzea: konpainia farmazeutiko baten lanbide ohia](#)

Alpamen berrienak

Web-ori hau partekatu

f t e p + 4

Web-gune hau tratamendu bat beste bat baino hobea noiz den jakiten laguntzeko da. Edo beste hitzetan adierazita, tratamendu baten eraginen proba inpartzial bat zer den.

Zergatik dira beharrezkoak tratamenduen inguruko proba inpartzialak?
Zer dira tratamenduen inguruko proba inpartzialak?
Tratamenduen inguruko probak hobetzeko, zer egin daiteke?

Garrantzitsua

Web-gune honek ez ditu tratamendu edo gaixotasun zehatzak lantzen, tratamendu GUZTIAK nola probatu beharko liratekeen baizik. Gaixotasun edo tratamendu zehatz bati buruzko informazio baliagarri eta eguneratua bilatu nahi baduzu, honako helbide hauek gomendatzen dizkizugu:

- [Epistemonikos](#)
- [Cochrane laburpenak](#)
- [Medlineplus](#)

Esate baterako, berria den oro, garestiagoa dena, botikaren izen komertziala, beste aukera batzuk baino hobek direla ontzat ematean; edota tratamendu baten dosia handiagoa gutxiagoa baino egokiagoa dela onartzean. Azpimarratzekoa da gaur egun oso zabaldua dagoen sinesmenaren azalpena: gaixotasun bat lehenago diagnostikatzeko ez du esan nahi pazienteak denbora gehiago biziko direnik, baina interbentzioari esker gaixotasun baten «etiketa»rekin bizitzera behartzen du.

Liburu honetan erakusten da nola funtzionatzen duen praktika klinikoaren metodologiak, adibideak eta azalpen argiak biltzen ditu tratamenduen efektuak modu fidagarrian identifikatzeko. Horretarako, lehendabizi alborapenak murriztu eta zoria kontuan hartuko duten ondo diseinatutako proba inpartzialak beharrezkoak direla frogatzen du. Hortaz, liburu mugarririk bat da alde batetik osasun-alfabetatzea hobetzeko eta, bestetik, herritar, paziente eta medikuen artean elkarrizketa-bideak irekitzeko.

Praktika medikoa hobetu nahian, historian zehar merkaturatutako zenbait tratamendu kaltegarri nabarmentzen ditu, non beldurgarriak diren adibideak deskribatzen diren (zuhurki ez frogatutako tratamenduak erabiltzeagatik), bai eta, bide batez, farmazia-industriaren boterea ere. Ben Goldacre-k liburuaren hitzurrean ondorioztatzen duenez, liburu honetan beste inon baino hobeto azaltzen dira ikerketa-merkataritza medikoaren trikimailuak.

Egitasmo honek webgune batean du jarraipena <<http://eu.testingtreatments.org/>>. Ekimen honen bilakaera gertaera entzutetsua izan da euskarazko praktika medikoan. Liburuaren testu osoa dohainik deskargatu daiteke, bai pdf formatuan, baita ataletan banatua ere modu dinamikoan kontsultatzeko aukerarekin. Plataforma hori medikuntzaren arloan euskaraz egin nahi duen guztiarentzat irekita dago, eta, bertan, tratamenduak probatzeko moduari buruzko ikuspegi kritikoa eman nahi da. Aldi berean, paperezko bertsioan ez bezala, hemen informazioa osagarriekin eta eduki ezberdinekin eguneratzen da.

Frogetan oinarritutako medikuntzan euskaraz aritzeari bultzada emateko helburuarekin idatzitako liburu honen egitasmoak Donostialdea ESik antolatzen duen Joannes Etxeberri Saria jaso zuen 2015ean.

Erreferentzia bibliografikoak

1. Perez-de-Viñaspre O., Oronoz M., Patrick J. Osasun-txosten elebidunak posible ote? Ikerkagazte 2015, Durango Evans I, Thornton H, Chalmers I. Testing Treatments: Better Research for Better Healthcare, 2. ed. London: British Library, 2006. 199 p.
2. Evans I, Thornton H, Chalmers I. Nola probatzen diren tratamenduak: ikerkuntza hobea, osasun-arreta hobe baterako. Donostia: Osakidetza, 2015. 219 or.
3. Chen Y, Chalmers I, TTI Editorial Alliance. Testing treatments interactive (TTi): helping to equip the public to promote better research for better health care. J Evid Based Med [Internet] 2015 [sarbidea 2017ko urriaren 25ean] May;8(2):98-102. Erabilgarria: